

Laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta (potilasdirektiivi) HE 138/2022 vp

Eveliina Vigelius, Hyvinvointiala HALI ry
Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunta, kuuleminen
18.11.2022

HALI kannattaa lain muuttamista esityksen mukaisesti

- Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan
- Lausunnon kohteena oleva hallituksen esitys
  1. parantaisi suomalaisten palvelujen saatavuutta ja tarjoaisi suomalaisille muiden EU-kansalaisten kanssa yhdenvertaiset mahdollisuudet liikkumisen vapauten terveydenhuollossa
  2. muuttaisi korvausmallin vastaamaan direktiiviä. Estäisi mitä todennäköisimmin Suomen joutumista EU-tuomioistuimen käsittelyyn asiassa ja siitä mahdollisesti seuraavan Suomen takautuvan korvausvastuun
- Huomioitava:
  - Hoitoon pääsyä parannettava myös kotimaassa
  - Hyvinvointialueiden oman tuotannon kustannus on laskettava läpinäkyvästi ja vertailukelpoisesti

Esitys toteuttaa potilaiden suojaksi ja oikeudeksi laadittua direktiiviä

- Parantaa palvelujen saatavuutta
- Suomalaiset yhdenvertaiseen asemaan muiden EU-kansalaisten suhteen terveydenhuollon vapaan liikkuvuuden suhteen
- Vahvistaa potilaan oikeuksia ja potilaan asema kuluttajana

Esitys korjaa direktiivin virheellisen toimeenpanon ja estää Suomen joutumisen EU-tuomioistuimeen

- EU:n potilasdirektiivin mukaan potilaalla on oikeus saada toisessa EU- tai ETA-valtiossa saadun kiirettömän terveydenhoidon kustannuksista korvausta **siten kuin potilas olisi käyttänyt omassa maassaan julkista terveydenhuoltoa**
- Suomessa potilasdirektiivi on implementoitu siten, että suomalainen saa toisessa EU- tai ETA-maasta saadusta kiirettömästä terveydenhoidosta vain ns. **Kela-korvauksen**. Suomen tapa on direktiivin vastainen. Komissio on käynnistänyt rikkomusmenettelyprosessin Suomea vastaan
- Komissio seuraa lain etenemistä ja odottaa sen toteutuvan aikataulussaan
- HALIn näkemyksen mukaan esityksen mukainen korvausmallin muutos **estää Suomen joutumista asiassa EU-tuomioistuimen käsittelyyn ja siitä mahdollisesti seuraavan Suomen takautuvan korvausvastuun**

Hoitoon pääsyä parannettava myös kotimaassa

- Emme voi emmekä halua estää hakeutumasta ulkomaille hoitoon, mutta voimme kannustaa jäämään Suomeen
- Julkisen terveydenhuollon saatavuutta on parannettava
  - Monituottajuus ja digiratkaisut
- Hoitotakuun kiristäminen aidosti toimivaksi
  - Palveluseteli subjektiiviseksi oikeudeksi hoitotakuun ylittyessä
  - Sanktiointi, ellei hoitotakuun ylittyessä toimiin ryhdytä
- Kela-korvauksia on korotettava ja kehitettävä
- Palvelusetelin käyttöä on laajennettava ja parannettava

Julkisen palvelutuotannon kustannusten läpinäkyvyys

- Korvaus ulkomailla annetusta hoidosta maksetaan potilaalle hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin tai HUS-yhtymän oman palvelutuotannon kustannusten mukaan
- Kaikki kunnat ja siten hyvinvointialueet eivät kuitenkaan tällä hetkellä tunne oman palvelutuotantonsa kustannuksia. **Hyvinvointialueet on veloitettava selvittämään oman palvelutuotantonsa kustannukset ja kustannusrakenne vertailukelpoisesti ja läpinäkyvästi**
- Potilaan on ymmärrettävä korvauksen suuruus jo hoitoon ulkomaille hakeutuessaan
- Julkisen palvelutuotannon kustannusten selvittäminen on tärkeää myös siksi, että alueiden väliset korvauserot eivät kasva hallitsemattomiksi
- Julkisten palvelujen kustannusrakenteen selvittäminen ja läpinäkyvyys palvelee myös koko sote-uudistuksen tavoitteita: palveluntuotantotapojen ja –yksiköiden vertailua, alueiden kansallisen ohjauksen tietopohjaa sekä verovarojen tehokasta käyttöä

EVELIINA VIGELIUS

044 511 4411

eveliina.vigelius@hyvinvointiala.fi

 @eveliinavig